

Lunds universitet
Sociologiska institutionen

Social gemenskap och distans genom sociala medier

En kvalitativ studie av polisens användande av Facebook

Författare: Johan Larsson

Kandidatuppsats: SOCK01, 15 hp.

Vårterminen 2013

Handledare: Malin Åkerström

Abstract

Författare: Johan Larsson (johan.larsson.215@gmail.com)

Titel: Social gemenskap och distans genom sociala medier: en kvalitativ studie av polisens användande av Facebook

Kandidatuppsats: SOCK01, 15 hp.

Handledare: Malin Åkerström

Sociologiska institutionen, vårterminen 2013.

Polisens användande av Facebook som en informationskanal startade under 2011 och har stundtals varit ett omdebatterat ämne. Uppsatsen undersöker hur olika inlägg förhåller sig till riktlinjer ifrån polisen och e-delegationen samt vilka avvikelser från dessa riktlinjer som förekommer. Dessutom undersöks latent funktioner av polisens Facebook-användning. Det empiriska materialet består av olika Facebook-inlägg och kommentarer till dessa. För att analysera materialet används netnografi och kvalitativ analys av text. De teorier som använts för arbetet är Émile Durkheims syn på kriminalitet samt Zygmunt Bauman och Tim Mays teori om skapande av in- och utgrupp. Resultatet visar att Facebook-aktiviteten ger upphov till en identifiering av Vi- och Dem-kategorier och att risken för detta förstärks då inlägg avviker ifrån riktlinjerna.

Nyckelord: polisen, Facebook, sociala medier, netnografi, Vi- och Dem-kategorier, Durkheim, Bauman

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Specifika termer.....	2
1.2 Syfte och frågeställningar.....	2
2. Bakgrund.....	3
2.1. Polisens syfte och riktlinjer.....	3
2.2. E-delegationens riktlinjer.....	4
2.3 Tidigare forskning.....	5
3. Metod.....	6
3.1. Netnografi.....	6
3.2. Kvalitativ analys av text.....	7
3.3. Etik.....	7
3.4. Tillvägagångssätt.....	8
4. Teori.....	9
4.1. Durkheims syn på brottslighet.....	9
4.2. Zygmunt Bauman och Tim Mays teori om in- och utgrupp.....	9
4.3. Teorier i relation till uppsatsens ämne.....	10
4.4 Polisforskning.....	10
5. Inlägg i enlighet med manifesta funktioner.....	12
5.1. Informerande inlägg.....	12
5.2 Varningar, tips och vittnesmål.....	13
6. Avvikande inlägg i relation till riktlinjer.....	15
7. Latenta funktioner.....	18
7.1 Framställningen av ett Vi.....	18
7.2 Framställningen av ett Dem.....	19
7.3 Vi och Dem.....	21
8. Konklusion.....	24
9. Diskussion.....	25
Referensförteckning.....	26
Litteratur.....	26
Myndighetspublikationer.....	27
Internetkällor.....	27
Länksamling.....	29

1. Inledning

Den här uppsatsen behandlar polisens användande av det sociala mediet Facebook. Jag kommer att fokusera på hur man förhåller sig till de riktlinjer polisen själva tagit fram och de riktlinjer som e-delegationen formulerat gällande myndigheters användande av sociala medier. Latenta funktioner av polisens aktivitet på Facebook kommer att studeras, med fokus på oavsiktliga effekter när riktlinjerna inte efterlevs. Vad beträffar de latenta funktionerna kommer jag att undersöka detta med hjälp av teorier om skapande av Vi- och Dem-grupperingar.

Inför arbetet har jag läst nyhetsartiklar om ämnet. I dessa syns att polisen i några olika inlägg begått en del misstag i relation till riktlinjerna och blivit kritiserade på grund av detta (se exempelvis: <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=478&artikel=5511928> hämtad 8/5, 2013). Den övergripande bilden jag fått är dock att polisen själva ser positivt på användandet av sociala medier i helhet och att man har för avsikt att vara fortsatt aktiv i dessa. Detta bekräftas också i den egna utvärderingen av polisens närvaro i sociala medier (Rikspolisstyrelsen 2013a:50).

Jag utgår från de riktlinjer som finns för att identifiera polisens avsikter med närvaron i sociala medier, härmed kallat manifesta funktioner, i enlighet med Mertons klassiska dikotomi (Merton 1957:60-64). Därefter visar jag hur olika inlägg kan tolkas och i vilken mån de är skrivna i enlighet med riktlinjerna. Facebook-sidorna kan tänkas ha vissa latenta funktioner, ett Vi- och Dem-skapande. Detta kommer jag att undersöka utifrån sociologisk teorier, nämligen Émile Durkheims syn på kriminalitet samt Zygmunt Bauman och Tim Mays teori om in- och utgrupper. Innebörden av dessa begrepp och synsätt kommer att utvecklas ytterligare under rubriken Teori.

Jag använder netnografi och kvalitativ analys av text som metoder. Netnografi är en variant av etnografi där den sociala miljö som studeras är Internetbaserad. Analys av text används som ett verktyg för att studera de Facebook-inlägg som utgör mitt empiriska material. Jag kommer att berätta mer utförligt om dessa metoder och hur jag använder dem under rubriken Metod.

Inledningsvis innehåller uppsatsen ett kapitel kallat Bakgrund där jag redogör för de riktlinjer som finns och tidigare forskning. Därefter presenterar jag de metoder jag använt och hur studien är genomförd. Under rubriken Teori berättar jag om de teorier jag använder mig utav. Därefter följer uppsatsens analysdel där jag inledningsvis kommer att ge exempel på inlägg där riktlinjerna efterlevs och inte. Senare i analysen kommer jag att med hjälp av valda teorier ge exempel på potentiella latenta funktioner av Facebook-användandet. Under rubriken Konklusion sammanfattar jag det jag kommit fram till i uppsatsen och besvarar konkret mina frågeställningar. Uppsatsen avslutas sedan med rubriken Diskussion.

För att ge läsaren en möjlighet att bilda sin egen uppfattning kring de inlägg som omnämns har jag valt att citera i flera fall. Jag har under rubriken Länksamling i referensförteckningen samlat länkar till de inlägg som omnämns för att läsaren ska kunna läsa dessa i sin helhet. I uppsatsen finns det genomgående hänvisningar till denna länksamling. Detta är ett sätt att stärka uppsatsens tillförlitlighet genom att vara mer transparent (Bergström och Boréus 2005:36).

1.1 Specifika termer

I uppsatsen förekommer en del begrepp som kan vara främmande för läsare som inte är vana vid att använda Facebook. En Facebook-sida har många likheter med en hemsida, men är baserad på Facebook. En sådan kan tillhöra exempelvis föreningar eller företag, som då blir administratörer för den egna sidan. Administratören kan via sin sida dela med sig av information eller annat som kan vara av intresse för följare, vilket kommer synas för de som följer sidan. Den information som delas kallas för ett inlägg. Polisen har flera olika sidor, oftast knutna till ett specifikt distrikt.

En följare är en privatperson som valt att följa en viss Facebook-sida. Har man bestämt sig för att följa en sida innebär detta att den information som delas på sidan fortlöpande kommer till följarens eget Facebook-konto.

Att gilla ett inlägg är ett sätt för följaren att visa att den håller med om eller uppskattar det som står i inlägget. Det görs med ett enkelt klick via en inbyggd funktion på Facebook. Ordet gilla har fått ytterligare en betydelse i och med denna funktion.

I anslutning till inlägg finns också tillhörande kommentarsfält som gör det möjligt för följare att kommentera innehållet i det aktuella inlägget.

1.2 Syfte och frågeställningar

Uppsatsens syfte är att undersöka hur polisen förhåller sig till de riktlinjer som finns för en myndighet som är aktiv i sociala medier. Vidare undersöks potentiella latent funktioner av att vara aktiv på Facebook utifrån Émile Durkheims syn på kriminalitet och Zygmunt Bauman och Tim Mays teori om skapande av in- och utgrupp. Uppsatsens frågeställning är följande:

På vilka sätt efterlever respektive avviker olika inlägg skrivna av polisen ifrån föreliggande riktlinjer?

Vilka möjliga latent funktioner kan bli effekten av att polisen är aktiv på Facebook?

Hur kan de latent funktionerna analyseras och förstås utifrån Émile Durkheims syn på brottslighet och Zygmunt Bauman och Tim Mays syn på skapande av in- och utgrupp?

2. Bakgrund

Polisens Facebook-aktivitet är ett nytt fenomen. Under 2011 startade de första sidorna och användandet växer. Till dags dato finns cirka 90 Facebook-sidor i polisens regi (Rikspolisstyrelsen 2013a:8). De olika sidorna är oftast knutna till ett distrikt, men det finns även andra varianter. Till exempel har flera olika distrikt i Stockholm egna Facebook-sidor samtidigt som det finns mer övergripande sidor för exempelvis trafikpolisen, bedrägeriroteln och hundenheten. Polisens användning av Facebook är väldigt varierande, med allt ifrån inlägg där man arbetar helt efter de riktlinjer som finns, medan andra inlägg inte överensstämmer med riktlinjerna alls. Däremellan återfinns dessutom en mängd inlägg som i varierande grad stämmer överens med riktlinjerna. Det man generellt kan säga om dessa är att de oftast inte går emot någon av riktlinjerna utan snarare är av en slags neutral karaktär. Som läsare kan det vara viktigt att ha i åtanke att det finns en stor mängd inlägg av den neutrala karaktären och de inlägg som återges i uppsatsen ska därför inte tolkas som något som representerar polisens totala användning av Facebook.

Nedan kommer jag att redogöra för polisens uttalade syfte och fördelar med närvaron i sociala medier. Jag gör detta utifrån polisens egen utvärdering, ett yttrande från Rikspolisstyrelsen angående JO-anmälda Facebook-inlägg (Rikspolisstyrelsen 2013b) och en artikel från Svenskpolis.se. Därefter redogör jag för de delar av e-delegationens dokument *Riktlinjer för myndigheter i sociala medier* (2010) som är av vikt för analysen.

2.1. Polisens syfte och riktlinjer

Nyligen utkom en utvärdering från Rikspolisstyrelsen kallad *Utvärdering – Polisens närvaro i sociala medier* (2013a). Utvärderingen bygger på djupintervjuer med poliser som använder sociala medier, två enkätundersökningar och på en granskning av Facebook-inlägg. Enkätundersökningarna riktas dels internt inom polisen och externt till privatpersoner (Rikspolisstyrelsen 2013a:8). I utvärderingen och i tidigare nämnda yttrande återges relevanta punkter ur Rikspolisstyrelsens handledning för användandet av sociala medier.

Polisens syfte med närvaro i sociala medier ansluter till de övergripande målen att minska brottsligheten och öka tryggheten. Att vara närvarande i sociala medier ger möjligheter till att nå och vara synlig för en stor grupp människor. Ungdomar omnämns som en särskild grupp som annars kan vara svår att nå, men sociala medier erbjuder en ny kanal med möjlighet att kunna nå även dessa. Polisen använder sociala medier till att be om tips och vittnesmål, förmedla information om polisens arbete samt tillhandahålla information om brottsförebyggande insatser och åtgärder.

Dessutom understryker man fördelen med att polisen får ytterligare en informationskanal där man snabbt kan nå ett stort antal människor vid exempelvis en kris (Rikspolisstyrelsen 2013b:2).

Vidare diskuteras attityd och bemötande. I punktform formulerar man saker man inte ska göra när man använder sociala medier. Generellt ska polisen aldrig uttrycka sig på ett sätt som kan verka överlägset eller stötande. Det som förmedlas ska vara baserat på fakta och inte egna åsikter. Man uppmanas vara återhållsam med humor eftersom detta kan tolkas på olika sätt, den som inte finner det roligt eller delar humorn kan bli stött av innehållet. Man ska också undvika att använda ironi (Rikspolisstyrelsen 2013b:3). I utvärderingen är det tydligt att man finner ton och tilltal som kritiska punkter där det lätt blir fel om man uttrycker sig olämpligt (Rikspolisstyrelsen 2013a:21).

Ifrån en artikel på hemsidan Svenskpolis.se (<http://www.svenskpolis.se/Artikelarkiv/Artiklar-2013/Januari/Sa-jobbar-Polisen-pa-Facebook/> hämtad 29/3, 2013) har jag funnit andra uppgifter som är av vikt att känna till. Vissa av dem bekräftas också i polisens egen utvärdering. Här uttrycker man exempelvis att det är viktigt att inte stirra sig blind på inläggens popularitet. Det är också av vikt att den som skriver i polisens namn i sociala medier har den tysta gruppen i åtanke, det vill säga den grupp som aldrig använder gilla-funktionen eller kommenterar inlägg. Även denna grupp läser och skapar en uppfattning som kan vara helt annorlunda ifrån den eventuellt positiva respons man kan få i kommentarer (Rikspolisstyrelsen 2013a:47). Man uttrycker också att användandet av Facebook inte är något man gör för att det är kul, utan att det finns viktiga orsaker och bakgrunder till varför man ska vara närvarande i dessa kanaler. Ett återkommande inslag i polisens utvärdering är att en funktion privatpersoner såg som positiv var att man fick en känsla av gemenskap med polisen (Rikspolisstyrelsen 2013a:35). I utvärderingen berättar man också att resultatet av inläggsgranskningen visar att när polisen skriver ”inkluderande och signalerar att man löser saker tillsammans” (Rikspolisstyrelsen 2013a:46) skapas en vi-känsla som uppskattas av följarna.

2.2. E-delegationens riktlinjer

I e-delegationens riktlinjer har man redogjort för vad som krävs av en myndighet som är närvarande i ett socialt medium. Mycket tar fäste i juridiska frågor och hur man på grund av olika lagrum ska förhålla sig till sociala medier. För min uppsats är dock de relevanta delarna snarare de som anger hur man i egenskap av myndighet bör uppföra sig på ett socialt medium.

E-delegationen gör klart att sociala medier är en bra kanal för myndigheter för att kunna ge service och informera om sitt arbete. Av e-delegationens råd är det som är mest relevant för min uppsats de delar där man ställer krav på att språket i det som skrivs ska vara vårdat, enkelt och lätt att begripa. Man hänvisar till språklagen. Det innebär bland annat att man måste ta hänsyn till läsarens förmåga

att förstå det som skrivs. I e-delegationens riktlinjer tar man upp exemplet att även personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att ta del av den information som finns i sociala medier (e-delegationen 2010:23).

Sammanfattningsvis är polisens manifesta funktioner med användningen av sociala medier att öka trygghet och minska brottslighet. Öka tryggheten gör man genom att vara tillgänglig i en miljö där många är och genom att berätta om polisens arbete. För att minska brottsligheten ska man tillhandahålla brottsförebyggande information och varna för aktuella brottsvågor. Via Facebook kan man också be om tips och vittnesmål. Det är av vikt att polisen baserar sina inlägg på fakta. Man ska vara försiktig med skämt eftersom det lätt missuppfattas och ironier bör undvikas helt och hållet. Språket ska vara vårdat och enkelt att begripa.

2.3 Tidigare forskning

Eftersom polisens användande av sociala medier är ett nytt fenomen finns det inte särskilt mycket tidigare forskning på området. Polisen finns idag representerade i flera olika sociala medier, exempelvis Facebook, Twitter och Instagram. Polisens egen utvärdering kommer fram till att polisens närvaro i sociala medier är självklar, nödvändig och relevant (Rikspolisstyrelsen 2013a:50). Man tar upp en del teman som är kritiska och viktiga att ha i åtanke och att professionalism alltid ska eftersträvas. Återkommande i undersökningen är att ton och tilltal är kritiska punkter och att detta är viktigt men för tillfället väldigt varierande.

Det finns dock vissa brister i undersökningen. Dels är den knuten till, och utgiven av, den egna myndigheten. Forskaren är därmed inte oberoende. En annan brist är att enkätstudien som riktas till privatpersoner är utskickad via polisens Facebook-sidor. En av de slutsatser man skyltat mest med är att 96 procent av de svarande anser att polisen ska vara närvarande i sociala medier. Eftersom undersökningen är utskickad via de egna sociala medierna är urvalet inte representativt för att kunna dra den typen av slutsats. Trots att man visat på en medvetenhet om urvalsproblematiken i undersökningen (Rikspolisstyrelsen 2013a:32) drar man ändå slutsatser om privatpersoners inställning till polisens Facebook-aktivitet. Man skriver också att det endast är ett fåtal personer som har ventilerat negativa åsikter och liknande. Vad beträffar övriga delar av undersökningen finns det en hel del lärdomar att dra utifrån dessa, som också använts i uppsatsen.

Utöver denna utvärdering finns inte särskilt mycket material att tillgå på området. Det är uppenbart från utvärderingen att det finns en del material avsett att användas internt inom polisen, min uppfattning är dock att det mest handlar om olika former av stöddokument för personer som skriver på Facebook i polisens namn.

3. Metod

För att besvara frågeställningen används netnografi och kvalitativ analys av text. Netnografi används för att studera inlägg på olika Facebook-sidor med den gemensamma nämnaren att alla är i polisens regi. Genom att analysera text undersöks hur man uttrycker sig i olika Facebook-inlägg och olika idéer som förmedlas genom dessa. I det här avsnittet presenterar jag netnografi och analys av text för att sedan beskriva hur jag använt dessa i min undersökning. Därefter följer ett avsnitt där jag diskuterar olika etiska överläggningar och hur jag förhåller mig till dessa.

3.1. Netnografi

Den netnografiska metoden är en variant av etnografi där den sociala miljö som studeras är Internetbaserad. Min främsta kunskapskälla till denna metod är Robert Kozinets bok *Netnography – Doing ethnographic research online* (2010). I uppsatsen kommer jag att utföra vad Kozinets (2010:75) kallar en passiv netnografisk studie, det vill säga att jag inte interagerar i det fält jag studerar utan jag står enbart som observatör. En fördel med detta arbetssätt är att jag eliminerar en del av forskarrollen eftersom jag inte påverkar hur personer inom fältet agerar. Delar av forskarrollen finns emellertid kvar i och med att jag senare kommer att tolka datan ifrån undersökningen. Interaktionen inom fältet ses ibland som en viktig del i netnografien (Kozinets 2010:95), därför kan mitt arbete kritiseras för avsaknaden av detta. Jag är medveten om detta men har svårt att se några fördelar med att interagera inom fältet för min undersökning. Med mina frågeställningar och mitt forskningsfält i åtanke är min uppfattning att interaktion inom fältet inte skulle påverka min data till det bättre.

Det finns en rad olika tänkbara forskningsfält att använda inom netnografien, exempelvis nätforum och bloggar men även uttrycksformer som inte baseras på text, till exempel podcaster och videobloggar. Med hjälp av Kozinets bok (2010:89) har jag valt att använda just Facebook som forskningsfält av flera olika anledningar. Till att börja med är mina frågeställningar direkt kopplad till Facebook. Som socialt medium betraktat är Facebook mycket aktivt, dels från polisens sida men också generellt. Det uttrycks också olika åsikter, dels genom interaktionen mellan polisen och privatpersoner som kommenterar men det syns också i olika polisers inlägg. Dessutom är polisens Facebook-sidor rika på data som är relevant för min studie. Bortser man från det faktum att mina frågeställningar direkt knutna till Facebook är andra sociala medier möjliga forskningsfält, exempelvis Twitter och Instagram. Dessa ser dock inte ut att vara fullt så aktiva och rika på data som Facebook-sidorna. Ett alternativ hade också varit att ta med samtliga av dessa. Jag avgränsar dock arbetet till Facebook med hänsyn till uppsatsens omfattning. Mot bakgrund av de ovanstående

argumenten finner jag att Facebook är det bäst lämpade forskningsfältet för mitt arbete.

3.2. Kvalitativ analys av text

För att undersöka och analysera innehållet i Facebook-inlägg analyserar jag text med ett kvalitativt angreppssätt. Jag kommer att fokusera på texten i inläggen snarare än bilderna. Textanalys finns i flera olika former, jag använder mig av varianterna innehållsanalys, idéanalys och diskursanalys. Bergström och Boréus (2005:45) tar upp att olika analysätt kan förenas och att detta kan vara en fördel i vissa studier.

En renodlad innehållsanalys kvantifierar någonting, vilket jag inte ser som lämpligt eftersom polisens inlägg ibland tas bort i efterhand. En kvantifiering av exempelvis inlägg som inte förhåller sig till riktlinjer skulle då bli missvisande. Min användning av innehållsanalys innebär att jag systematiskt bearbetar textinnehåll och söker ett mönster i detta (Bergström och Boréus 2005:43-45). Den typen av textanalys använder jag främst när jag undersöker hur polisen uttrycker sig och huruvida man efterlever riktlinjer eller ej.

Ett användningsområde för idéanalysen är att urskönja idéer. Jag använder detta i störst utsträckning när jag granskar mitt material för att finna ett mönster och kunna applicera valda teorier, med särskilt fokus på om polisen ser ut att ha ett Durkheimskt synsätt på kriminalitet (Bergström, Boréus 2005:149-165). Vidare används också diskursanalys då jag undersöker hur språkbruket påverkar verkligheten (Bergström och Boréus 2005:305), eftersom det Durkheimiska synsättet i förlängningen kan skapa Vi- och Dem-grupperingar.

3.3. Etik

Inom netnografi finns det flera etiska faktorer att ta hänsyn till. För uppsatsens del använder jag inlägg som är upprättade av en myndighet och som därmed är att betrakta som allmän handling. Jag gör denna bedömning efter att ha konsulterat e-delegationens riktlinjer *Myndigheters användning av sociala medier* där man skrivit att ”De inlägg som myndigheten gör i sociala medier och som utomstående gör i dialog med myndigheten blir allmänna handlingar” (e-delegationen 2010:8). Ytterligare argument för att betrakta inläggen som allmän handling är att polisen på sin hemsida skriver följande: ”Alla inlägg i Polisens sociala medier blir allmänna handlingar. Det innebär att de kan komma att diarieföras” (<http://www.polisen.se/Aktuellt/Sociala-medier/Sa-arbetar-Polisen-med-sociala-medier/> hämtad 10/4, 2013). Detta innebär att polisens egna inlägg men också privatpersoners kommentarer och inlägg på polisens Facebook-sidor blir allmänna handlingar. Att använda privatpersoners inlägg och kommentarer från Facebook som empiri för att senare analysera

innehållet kan vara problematiskt ur ett etiskt perspektiv. Det har gjorts undersökningar där man kommit fram till att människor ofta räknar med att inlägg de skriver på Internet är av privat karaktär trots att de finns till allmän beskådan (Walther 2002:207 återgiven i Kozinets 2010:142). Av den anledningen undviker jag att källhänvisa i de fall där jag använder ett inlägg skrivet av en privatperson. Huvudsakligen väljer jag att i de fall jag skriver om privatpersoners åsikter eller kommentarer anonymisera dessa genom att skriva att en viss åsikt ventileras i ett visst sammanhang. Jag väljer att göra på detta vis av hänsyn till privatpersoner.

Eftersom polisen är en statlig myndighet är deras inlägg som sagt att betrakta som allmän handling. Därmed kommer jag i de fall jag finner det nödvändigt citera inlägg som är gjorda i polisens namn. Det är även av vikt att redogöra för det faktum att de observationer jag gör kan betraktas som dolda. Genom att inte hänvisa till kommentarer skrivna av privatpersoner kan inte min metod kritiseras för att ingripa i individers privata sfär, eftersom en specifik kommentar inte kan identifieras. Det kan också ifrågasättas hur viktigt detta är att ta hänsyn till med tanke på inlägg och kommentarers offentliga karaktär (May 2001:87).

3.4. Tillvägagångssätt

Inledningsvis har arbetet bestått av att läsa Facebook-inlägg på olika sidor för att få en uppfattning om vad som uttrycks och att finna ett adekvat angreppssätt för analysen. Därefter har jag återigen studerat Facebook-inlägg som är intressanta för min undersökning, alltså inlägg där man antingen kan se ett avvikande från riktlinjer eller inlägg där man på ett tydligt sätt efterlever riktlinjerna.

Under arbetets gång har jag kopierat de inlägg jag funnit intressanta och klistrat in dem i ett eget dokument för att kategorisera dem och göra materialet mer överskådligt. Jag har också skrivit kortare minnesanteckningar om inläggen för att lyfta ut det jag finner intressant och ibland skrivit mer löpande text. Därmed löper inläsning, materialinsamling och analys delvis parallellt, vilket är att föredra vid netnografiska studier, eftersom inlägg kan vara en del av en större kontext (Kozinets 2010:96).

Under analysens gång har det blivit tydligt att det finns sociologisk teori som är möjlig att applicera på fenomenet. Det sätt man uttrycker sig på kan analyseras utifrån teorier om Vi- och Dem-skapande. I mitt arbete har olika Facebook-inlägg ytterligare en gång studerats för att analysera inlägg utifrån teorier. Under rubriken teori kommer jag att djupare gå in på vad dessa teorier säger och vad de kan göra för min uppsats. Analysen är strukturerad så att inlägg i enlighet med riktlinjer redogörs för först. Därefter undersöks olika exempel på avvikande från riktlinjer för att sedan undersöka latent funktioner som kan bli effekten av detta avvikande.

4. Teori

I följande avsnitt presenteras de teorier som senare används i analysen. Jag kommer att redogöra för centrala begrepp och tankesätt inom teorierna och motivera varför just dessa teorier används som utgångspunkter för min analys.

4.1. Durkheims syn på brottslighet

I Durkheims synsätt är begreppen sociala fakta och kollektivt medvetande centrala. Sociala fakta är en grups gemensamma handlingssätt för att tänka, handla och känna. Handlingssätten är produkter av institutioner, lagar och moral och är således inte medfödda. Handlingssätten är påtvingade och externa ifrån individerna inom en grupp, vilket de ofta är omedvetna om. Dessa påtvingade strukturer blir synliga först när en individ agerar i motsats mot dessa handlingssätt (Durkheim 1982:52-59).

Det kollektiva medvetandet innebär en grups genomsnittliga gemensamma känslor och övertygelser. Det kollektiva medvetandet är inte statiskt utan förändras över tid. Kriminella handlingar kränker det kollektiva medvetandet. Kränkningen i sig är vad som gjort handlingen kriminell, Durkheim uttrycker det som ”we should not say that an act offends the common consciousness because it is criminal, but that it is criminal because it offends that consciousness (Durkheim 1997:40). Därmed utlöser kränkningen en reaktion från samhället. Brottspåföljder har flera åsyftade effekter, dels en allmänpreventiv effekt genom att visa upp för människor vad konsekvenser av att begå brott kan vara men också att påföljden som ritual stärker det kollektiva medvetandet och ger en starkare grupptillhörighet för personer som inte begår brott. På så vis är straffet riktat till laglydiga individer (Durkheim 1997:38-45).

Med en Durkheimsk uppfattning av kriminalitet är den en del av samhället eftersom man behöver en grupp att jämföra sig med. Om dagens brottslighet av någon anledning skulle upphöra skulle samhällsmedborgarna finna andra handlingar att fördöma för att därmed finna grund för de moraliska föreställningar som ingår i det egna kollektiva medvetandet.

4.2. Zygmunt Bauman och Tim Mays teori om in- och utgrupp

Enligt Zygmunt Bauman och Tim May (2004) kategoriserar individer in sig själva och andra personer i grupper av Vi och Dem. Den egna gruppen, Vi:et, kallas av Bauman och May för ingrupp som kontrast till utgruppen, Dem. Bauman och May uttrycker det som ”en utgrupp är just den imaginära motsats till sig själv som ingruppen behöver för sin identitet, för sin sammanhållning, för

sin inre solidaritet och känslomässiga trygghet” (Bauman och May 2004:48). Utgruppen framställs ofta som hotfull och skrämmande och man förenas således i en fientlighet mot denna utgrupp. Lojaliteten inom den egna gruppen föds ur denna gemensamma fientlighet. Ju längre bort ifrån oss själva andra befinner sig desto mer kategoriserande tenderar vi att vara, med andra ord generaliserar man grövre. Genom att tillskriva utgruppens medlemmar en egenskap gör man dessa till en grupp, trots att de inte nödvändigtvis delar någonting med varandra. Bauman och May menar att denna motsatsgruppering är ouplöslig eftersom den ena inte kan existera utan den andra. Utan gränsdragningen mellan Vi och Dem skulle vi enligt Bauman och May ha svårt att formulera och konstruera vår identitet över huvud taget (Bauman och May 2004:47-53).

4.3. Teorier i relation till uppsatsens ämne

Under uppsatsarbetets gång har det blivit tydligt att polisens sätt att uttrycka sig stöder en Durkheimsk syn på kriminalitet. I uppsatsen används detta som utgångspunkt för att urskönja och identifiera olika sätt att uttrycka sig, som förekommer bland polisens inlägg på Facebook. Polisens Facebook-inlägg ger upphov till sociala fakta, som i sin tur kan antas skapa, upprätthålla och förstärka ett kollektivt medvetande hos de som följer polisen via Facebook. Genom det kollektiva medvetandet skapar vi oss en tillhörighet och här blir Bauman och Mays teori om att ett Vi också är beroende av ett Dem tillämpligt. Utan ingrupp finns ingen utgrupp och vice versa. I uppsatsen studeras hur man tenderar att skapa en utgrupp av de individer som polisen benämner i ett negativt sammanhang på Facebook, samtidigt som man har skapat eller försöker skapa en ingrupp av sig själva och individer som håller med om det polisen skriver. Att visa att man håller med om det som skrivs görs möjligt genom funktioner på Facebook som att kommentera, gilla och dela inlägg.

4.4 Polisforskning

I analysens slutskede konsulterades tidigare genomförd polisforskning för att på så sätt se om uppsatsens resultat liknar resultat i studier av andra delar av polisens verksamhet. Tidigare studier har funnit att det inom polisen förekommer grupperingar och kategoriseringar i Vi och Dem och att det finns en skillnad mellan intern och extern jargong. Liv Finstad (2000) tar upp hur slang används av poliser, och att detta är något som används mellan poliser för att sätta olika kategoriserande och nedsättande namn på grupper (Finstad 2000:86-88). Skillnaden i intern och extern jargong bekräftas av flera andra studier, bland annat Sara Uhnöo (2013:79) och Rolf Granér (2004:239-240). Samtliga menar att det finns en skillnad mellan vad som sägs internt och vad som sägs externt. Även i Daniel Görtz studie *Fyra kompetenser i urban brottsbekämpning* (2012:37) finns exempel på hur polisens jargong ser ut, i detta exempel med smeknamn på sedan tidigare kända ungdomsbrottslingar.

Smeknamnen kan i dessa fall vara knutna till exempelvis etnicitet, utseende eller till brottet som begåtts (ibid.). Både Finstad (2000:86-88) och Uhnoo (2013:92) framhäver att skillnaden i jargonger är problematisk då det återger en nedvärderande och kategoriserande attityd som inte stannar på ett språkligt plan.

Den kategoriserande och nedvärderande attityden kan leda till ett Vi och Dem (Uhnoo 2013:92). Vi och Dem-skapande är något även Granér har skrivit om, och då hur polisen framhäver den egna yrkesgruppen genom att kategorisera och nedvärdera andra grupper i samhället (Granér 2004:227-228).

Granér nämner också att en hög grad av synlighet medför en ökad känsla av trygghet för medborgare. Här nämns att polisens ordningsupprätthållande insatser inte nödvändigtvis förutsätter att handlingarna man arbetar emot är sådana som ska lagföras eller att personen i fråga ska gripas utan att det räcker med att man på något sätt stör ordningen, eller tillhör en grupp som brukar störa ordningen (Granér 2004:111).

5. Inlägg i enlighet med manifesta funktioner

I den här delen av analysen kommer jag att redogöra för inlägg som är skrivna i enlighet med riktlinjer från både polisen och e-delegationen. I de fall det är nödvändigt kommer inlägg att citeras. Dessutom finns det hänvisningar till slutnoterna, där det finns länkar till inläggen.

De inlägg som bäst överensstämmer med de riktlinjer som finns är genomgående informerande, varnande eller inlägg där man ber om vittnesmål eller liknande. De informerande inläggen kan vara av en allmän karaktär där man berättar om polisens arbete eller av en karaktär där man vidrör någon aktuell situation, exempelvis att man klarat upp ett tidigare nämnt fall. Polisen i Lund har gjort detta när man funnit en bil som tidigare nämnts som saknad i ett inlägg¹. Varningar gäller ofta aktuella brottsvågor, som ett tillvägagångssätt för ficktjuvar eller liknande. Ett exempel på detta är hämtat från Polisen Östermalm där man går igenom tillvägagångssätt och några åtgärder privatpersoner kan vidta för att undvika att bli utsatta². Något som är viktigt för de här typerna av inlägg är att de är skrivna på ett tydligt sätt, de är sakliga och när det behövs underbyggda med fakta, exempelvis lagrum.

5.1. Informerande inlägg

I mitt empiriska material är allmänt informerande inlägg, det vill säga inlägg som innehåller information som kan vara av värde för allmänheten att veta utan att innehålla en varning, vanliga. De inlägg som underbyggs mest noggrant är de som hänvisar till aktuellt lagrum och berättar om polisens befogenheter och vad som krävs för att detta lagrum ska gälla. Något som återkommer är inlägg där man informerar om svaret på vanliga frågor man får som polis. Ett exempel kommer från Polisen Skärholmen den 5/1, 2013 där man skrivit om polisens vålds- och vapen användning³. Ämnet var dessutom för tiden aktuellt eftersom guldsmedsrådet i Södertälje, där en polis sköt en rånare, skett dagen innan. I inlägget berättar man om regler och lagar som gäller för när en polis har rätt att skjuta. Mot bakgrund av situationen i Södertälje berättar man också om polisens befogenhet att använda vapen i nödvärnssituationer. Man gör klart att de lagar som nämns i inlägget bara är delar av den lagstiftning som finns på området, men uppmanar människor att ställa frågor så att eventuella frågetecken kan rätas ut. Avslutningsvis hänvisar man också till relevant lagrum. Ett liknande exempel är ett inlägg från Polisen Vasastan⁴ där man berättar om varför det är olagligt att planka:

Är det olagligt att planka? Fick frågan, svaret kanske kan intressera fler.

Ja det är det.

Eller lite utförligare:

"Det är förbjudet att skaffa sig tillträde till område innanför ingångsspärren till tunnelbana utan att kunna uppvisa giltigt färdbevis" (se Ordningslag (1993:1617) 4kap, 6§, 4p samt påföljd 10§).

I tunnelbanan passerar som bekant en mängd människor, det är för polisen ett bra ställe att både synas och se sådant som är intressant, vidare är det av många uppskattat att vi finns på plats.

Tyvärr sker det en hel del brott i kollektivtrafiken, stölder, rån, våldsbrott m.m. Även om det överlag är en trygg miljö.

Genom att närvara där många rör sig jobbar vi för att minska brottsligheten och öka människors trygghet.

(Polisen Vasastan, 9/1 2013)

Fler exempel finns, exempelvis från Polisen Södermalm där man berättar om polisens befogenheter i trafiken⁵. De inlägg som citerats och berättats om ovan är i enlighet med flera riktlinjer. De informerar om situationer och baserar informationen på fakta. Genomgående är de sakligt skrivna med ett vårdat språk och utan inslag av ironier och skämtsamheter, som kan missuppfattas. På detta vis är det möjligt att öka tryggheten för allmänheten genom att informera om det egna arbetet och annat som kan vara av intresse för allmänheten.

5.2 Varningar, tips och vittnesmål

Varningar är mycket vanligt förekommande i mitt material. Varningarna gäller oftast någon typ av brottslighet som för tillfället ökar eller är aktuell av någon annan anledning. Polisen Göteborg City har skrivit ett inlägg riktat till besökare av Göteborgs kulturkalas där man varnar för personrån och ficktjuvar vars förekomst enligt polisen ökat i centrala Göteborg under den närmsta tiden före inlägget⁶. Man beskriver var gärningsmännen verkar, deras tillvägagångssätt och ger ett signalement. Man ber om tips ifrån allmänheten om någon har något att berätta om ficktjuvarna. Slutligen uppmanar man folk att kontakta polisen om de skulle se ett pågående rån eller en stöld. Flera andra varnande inlägg förekommer också, exempelvis stölder av mobiltelefoner⁷ och dörrförsäljare som olovligen tar sig in i folks bostäder⁸.

Ombedda tips och vittnesmål kan gälla ett brett spektra av brott, men kan också handla om saknade personer eller efterfråga ägare till omhändertagna husdjur. På Facebook-sidan Malmöpolisen har man exempelvis efterlyst vittnen till en situation där en person klottrat på ett prydnadsverk i Malmö⁹:

Malmöpolisen önskar få kontakt med de vittnen som såg när en person klottrade ett hakkors på ett

prydnadsägg på Triangeltorget i Malmö söndagen den 31 mars.

(Malmöpolisen 3/4, 2013).

På sidan Polisen Uppsala län finns exempel på ett inlägg där man via Facebook efterlyser en saknad person¹⁰. Man ger ett signalement och uppger var personen senast sågs till. Man hänvisar också till Polisen.se eftersom det där har publicerats en bild på personen.

Med varningarna har man möjlighet att i ett direkt avseende minska brottsligheten genom att informera om brottspreventiva åtgärder som privatpersoner själva kan vidta för att undvika att bli utsatta för brott. Ofta passar man också på att efterlysa tips och vittnesmål angående den brottslighet man varnar för. Detta har varit möjligt tidigare men att utöka med ytterligare en kanal, och därmed öka antalet människor man kan nå, kan rimligen tänkas ge bättre förutsättningar för att klara upp det aktuella brottet, finna en försvunnen person eller dylikt.

Ett angränsande fenomen som gjorts möjligt via sociala medier är att polisen kan ha direktkontakt med allmänheten och informera vid speciella händelser som stora olyckor eller andra situationer där det finns ett behov av att snabbt komma ut med löpande information.

Ser man till riktlinjerna som finns är Facebook en utmärkt informationskanal för informationsspridning, varningar, tips och vittnesmål. Till att börja med tillhör det, enligt polisens egen utvärdering, avsedda funktioner med närvaron i sociala medier. Genom att sprida information om det egna arbetet och genom att synas och vara tillgänglig försöker man skapa trygghet och förtroende (Rikspolisstyrelsen 2013a:9-14). Inläggen som nämnts och citerats ovan är skrivna i enlighet med riktlinjer genom att tillhandahålla brottsförebyggande information för att på så sätt minska brottslighet och är dessutom välskrivna och sakliga.

Det man utifrån riktlinjerna riskerar att avvika från är att skriva något stötande, det har exempelvis hänt att polisen hamnat i blåsväder efter att via sociala medier ha efterlyst en person med romskt utseende (se <http://www.dn.se/sthlm/twitterpoliserna-maste-akta-tungan> hämtad 28/4, 2013). Det är möjligt att bryta mot andra riktlinjer, exempelvis genom publicering av bilder som kan avslöja någons identitet eller liknande. Så länge sådant undviks och man följer de riktlinjer som betonar vikten av språk, attityd och bemötande ser varningar eller ombedda tips och vittnesmål ut att följa de riktlinjer som finns.

I den här delen av analysen har jag exemplifierat hur polisen använder Facebook i enlighet med de riktlinjer som finns. Liknande inlägg som de som återgivits ovan förekommer i lite olika grad för de olika typerna, men generellt är samtliga typer vanliga. Generellt kan man säga att de flesta inlägg som förekommer i mitt material liknar de som nämnts ovan.

6. Avvikande inlägg i relation till riktlinjer

Vissa inlägg avviker delvis eller fullständigt ifrån de riktlinjer som finns. De inlägg som delvis stämmer överens med riktlinjerna grundar sig ibland i de manifesta funktionerna, men formuleringar, ordval eller liknande stämmer inte överens med andra riktlinjer. Detta kan ge upphov till latenta funktioner, vilket jag kommer att utveckla nedan. Det avvikande från riktlinjerna som varit vanligast i mitt material är att man skriver på ett sätt som kan vara stötande för människor, att man skriver med ett ovårdat språk eller skämtar på andra människors bekostnad.

I ett inlägg från Polisen i Växjö/Alvesta tar man upp ämnet langning av alkohol¹¹.

Många har frågat hur mycket det kostar att köpa sprit från en langare. Trots att det inte finns någon fast prislista, har vi som har i uppgift att hitta berusade ungdomar samt ta fast idioterna som langar till dem, en ganska bra bild av vad det kostar. Till exempel,

Killen på festen på Teleborg – 24 st 33cl 5,9% Harboe starköl kostade 250kr..... plus, en knäckt näsa när han bråkade med en annan full kille på festen.

16-årig tjej på Balders Hage i Älmhult – 6st Rekordlig 50cl 7.0% cider kostade 90kr..... plus, sin oskuld i skogen med en okänd kille medan hans 5 kompisar tittade på.

/.../

Alkoholen från en langare kostar mycket mer än själva priset på flaskan!!!

Det finns till och med de som tycker att det är helt ok att köpa ut till sina egna barn och syskon. Gratis öl, sprit och vin från schyssta mammor eller pappor är jätteuppskattat. Men, kanske mamma eller pappa inte förstår att det är bara ungdomarna själva som kan betala för ev. övriga ”kostnader” - och ibland är priset högt!! //Scott

(Polisen i Växjö/Alvesta 3/3, 2013)

I inlägget bryter man mot riktlinjer angående vårdat språk, ordval som att langarna är ”idioter” är ett tydligt exempel på detta. Inlägget är inte baserat på någon egentlig fakta, vilket borde vara möjligt att göra genom att underbygga med statistik eller liknande. Inlägget är snarare baserat på moral. Därmed brister inlägget i saklighet. Inte heller gör man någon ansats till att informera om hur man ska komma till rätta med ett uppenbarligen aktuellt problem. Ett alternativ hade exempelvis kunnat vara att be allmänheten om tips som kan hjälpa polisen att begränsa langning i framtiden.

Den jargong som råder i inlägget jag citerat ovan är vanligt förekommande på Facebook-sidan Polisen i Växjö/Alvesta. Inläggen förmedlar ofta egna åsikter och moraliska ställningstaganden, inte sällan med sarkastiska undertoner. I följande exempel ger man dessutom utrymme för sina egna fördomar. Inlägget har senare tagits bort eftersom man fått kritik för innehållet. På grund av detta saknas en länk till inlägget i länksamlingen, istället är det återgivet i sin helhet i slutnoterna¹²:

Kom över den här listan med lite roliga saker man kan få höra på fyllan. Vet inte vem som skrivit det så folk behöver ju inte börja gråta över att en polis gjort det för det vet vi ju faktiskt inte.

Ibland behöver man en tolk när man jobbar, även om man prata svenska. Till exempel

”Jag har bara druckit två öl” betyder ”Jag drack två öl innan kl 18.00 och sedan 12 till innan du stoppade mig”.

”Ordningsvakterna är ojusta på det här stället” betyder ”Jag är full och dum och ordningsvakterna har gjort sitt jobb alldeles utmärkt”

/.../

”Jag har tagit narkotika 3 gånger i mitt liv och sista gången var för två år sedan” betyder ”jag röker hasch 3 gånger per vecka och sista gången var för två timmar sedan”

”Jag har 80 flak öl och 200 flaskor sprit hemma för eget bruk” betyder ”jag säljer alkohol till vem som helst så länge man är över 13 år gammal”

Vi kan även läsa teckenspråk. Till exempel om du kör förbi en polispatrull och lyfter ditt finger mot dem betyder det ”Min bil behöver en flygande inspektion”

(Polisen i Växjö/Alvesta 17-18/10, 2012)

I likhet med inlägget angående langning av alkohol brister man i saklighet eftersom man avviker från riktlinjer om att inlägg ska baseras på fakta. Även i det här inlägget efterlever man inte riktlinjen att använda ett vårdat språk. Inget av inläggen ser heller ut att kunna efterleva de övergripande målen att minska brottslighet och öka trygghet. Dessutom använder man skämt och ironi i inläggen.

De inlägg som återgivits ovan innehåller en del brister i förhållande till de riktlinjer som finns. Detta trots att temat för inlägget om langning av alkohol egentligen inte nödvändigtvis avviker från riktlinjer, avvikandet bottnar istället i hur man argumenterar och valt att uttrycka sig. Ett väldigt

tydligt exempel är när man lägger in ett aprilskämt i form av att beslagtagn alkohol ska auktioneras ut till förmån för polisens verksamhet¹³. Riktlinjerna säger att man ska vara försiktig med skämt (Rikspolisstyrelsen 2013b:3) på grund av risken för att bli missuppfattad. Om någon tar det aktuella skämtet på allvar föreligger det en risk för att det påverkar personens förtroende för polisen. Det ska dock sägas att folks åsikter om inlägg av den här typen går isär. Vissa ser det som ett roligt inlägg som alla borde förstå som ett skämt medan andra tycker att det är ett olämpligt inlägg från en polis. Exempel på detta finns att läsa på nätforumet Flashback (<https://www.flashback.org/t1989209> hämtad 13/5, 2013) men det är också förekommande i kommentarsfält som finns i direkt anslutning till inlägget.

Andra inlägg där man skriver på ett sätt som inte efterlever de riktlinjer som finns är inlägg av ironisk karaktär där man skämtar om en situation från arbetslivet.

Hej på er!

Är man ute och kör på gångvägar på morgonkvisten och råkar köra in i en parkbänk så rekommenderar vi att kontakta bärgare alt. polis. Att tända eld på fordonet och kasta sten på ingripande privatpersoner är en mindre bra lösning.

(Polisen Västerort, 24/2, 2013)¹⁴

Inlägget publiceras tillsammans med en bild på en bil som kört in i en parkbänk. Inlägget avviker från flera av riktlinjerna. Man baserar inte inlägget på fakta. Inte heller informerar eller varnar man för något. Istället håller man en skämtsam och ironisk ton, där skämtet är på bekostnad av en privatperson. Detta avviker i direkt avseende från polisens egna riktlinjer.

I den här delen har jag med exempel visat Facebook-inlägg skrivna på ett sätt som inte följer de riktlinjer som finns. Avvikandet är ofta av karaktären att man inte skriver sakligt och skämtar om saker som kan missuppfattas. Det förekommer också att man skriver på ett sätt som kan vara stötande för andra människor.

7. Latenta funktioner

I den här delen av uppsatsen kommer jag att belysa potentiella latenta funktioner, det vill säga icke avsedda effekter, som jag uppmärksammat när jag studerat polisens inlägg. Det som blivit tydligt under analysens gång är hur man ser ut att ha ett Durkheimskt synsätt på kriminalitet vilket i förlängningen kan ge upphov till ett skapande av Vi- och Dem-grupperingar. Jag visar först hur man konstruerar ett Vi och sedan konstruktionen av ett Dem. Genomgående använder jag mig av de teorier jag har redogjort för ovan.

7.1 Framställningen av ett Vi

Konstruktion av ett Vi kan ses i flera av inläggen ovan. Det gäller både inlägg i enlighet med riktlinjer och de som avviker. Ämnet för inläggen ger upphov till sociala fakta, vilket innebär att man förmedlar ett sätt att tänka kring detta. Vidare ger det upphov till ett kollektivt medvetande. Det innebär att läsare kan förenas kring att de handlingar som omnämns i inläggen inte är korrekta beteenden, och att polisens uppgift är att bekämpa dessa. Man kan exempelvis förenas kring att det är olagligt att planka eller fel att långa alkohol till ungdomar.

Privatpersoner som deltagit i polisens undersökning (Rikspolisstyrelsen 2013a) har uttryckt att en positiv effekt av polisens närvaro i sociala medier var att man fick en känsla av ett Vi tillsammans med polisen. I samma undersökning har också specifika inlägg studerats och en slutsats man dragit av det är att när inlägg skrivs inkluderande och polisen signalerar att man löser saker tillsammans med följarna skapas en känsla av ett Vi. Skriver man istället på ett anklagande sätt ser denna känsla inte ut att uppstå (Rikspolisstyrelsen 2013a:35, 46).

Ett sätt att se att läsare identifierar sig och håller med om vad som skrivs i inläggen är att studera dess popularitet. Genom gilla-funktionen på Facebook kan man på ett enkelt sätt uttrycka att man håller med om det som skrivs i inlägget, vilket även andra människor kan se. Kommentarer, som ofta är av uppskattande karaktär, är även de offentliga. På det viset är det möjligt för läsare att skapa en uppfattning om hur populärt ett särskilt inlägg är och därmed få en uppfattning om hur många som håller med en i den egna åsikten. Ett annat exempel där man kan se att personer upplever en Vi-känsla tillsammans med polisen är hur polisen försvaras i kommentarsfälten. Om en privatperson i en kommentar kritiserar ett inläggs innehåll ger det ofta upphov till att andra privatpersoner tillrättavisar den person som från början kommit med kritik. Kritiken kan böttna i att någon anser att inläggets innehåll är olämpligt, vilket en annan privatperson ifrågasätter genom att skriva exempelvis att alla borde förstå att inlägget är av skämtsam karaktär eller att personen som

kritiserar ger uttryck för en moralpanik. I ett sammanhang har en person ifrågasatt om polisen bör skämta om kriminalitet och tragiska människöden. Den personen får snabbt kritik av andra privatpersoner där man exempelvis skriver:

[egennamn på personen som ifrågasatt skämtet], du får dig att framstå som en ambassadör för alla överlättkränkta människor.

Löjligt!

7.2 Framställningen av ett Dem

Som Bauman och May (2004) skriver behöver Vi:et ett Dem att jämföra sig med. Man kan urskönja ett Dem i inläggen som tagits upp ovan. Inläggen i enlighet med riktlinjer gör det möjligt att konstruera ett Dem av plankare, ficktjuvar eller klottrare. I inläggen som avviker ifrån riktlinjer är det istället exempelvis langare, langande föräldrar och fulla människor som riskerar att bli en Dem-kategori. Det finns dock många fler exempel på hur polisen visar på ett Dem.

På sidan Polisen i Växjö/Alvesta har man vid två olika tillfällen skrivit om något man valt att kalla ”sunt förnuftlagen”.

I Sverige har vi en lag som polisen inte alls jobbar med. Om man bryter mot denna lag kan man straffas hårt trots att man aldrig behöver gå igenom en rättsprocess. Det finns inte ens någon möjlighet att överklaga ditt straff. På engelska kallas det ”The law of common sence”. På svenska kan vi kalla det för ”Sunt förnuftlagen”.

Här kommer några exempel,

Det är inte olagligt att cykla i snön på natten, full och utan hjälm men om du gör det finns det en stor risk att du kommer att straffas hårt enligt sunt förnuftlagen.

Det är inte olagligt att lägga dig i en busskur och sova när det är 15 grader kallt. Sunt förnuftlagen har en hel paragraf som handlar om var och när man kan ta en tupplur när man är full.

Det är inte olagligt att köra din bil ut på isen men sunt förnuftlagen säger att det bör undvikas. Straffet kan vara allt mellan en förkylning och döden.

/.../

Nästa gång du tänker göra någonting som är lite korkat men helt lagligt, tänk igenom det en gång till och fundera ”Kan detta vara ett brott mot sunt förnuftslagen och hur hårt kan jag straffas om jag misslyckas?” //Scott

(Polisen i Växjö/Alvesta, 16/1, 2013)¹⁵

Följande är ett annat exempel där man skriver om brott mot sunt förnuft-lagen:

BROTT MOT SUNT FÖRNUFTLAGEN

Igår hade vi en insats där en misstänkt bomb anträffades på en parkeringsplats på Kungsvägen.

Jag skriver följande tips till mannen som skällde ut mig under insatsen.

Nästa gången du kommer till en plats där du ser ett blå/vitt band där det står ”Polis – Avspärrat”, och du ser flera polisbilar stationerade på olika ställen med blåljusen påslagna och du ser många poliser som står utanför bandet för att förhindra folk att passera och du ser en ambulans i närheten och du ser flera brandbilar jämte ambulansen och du ser en stor vit truck med ovanstående märke på sidan och du ser en bombrobot rullande inom det avspärrade området och du ser en polis gåendes i en stor grön dräkt med en jättestor hjälm kan du, med hjälp av lite sunt förnuft, dra slutsatsen att det kan vara pyttelite farligt att smyga under bandet för att ta dig hem snabbare.

Jag förstår från din utskällning att du inte var glad när jag sprang fram för att förhindra dig att gå rakt på bomben. Jag hoppas att du kom hem ok och jag ber så hemskt mycket om ursäkt att jag, mina kollegor, räddningstjänsten, Ambulansen, Riks kommunikations centralen, läns vakthavande befäl, polischef i beredskap, kriminaltekniker och Malmös bombgrupp förstörde din kväll. //Scott

PS. Det finns alltid en bra anledning till att polisen och räddningstjänsten spärrar av en insatsplats. Vi ber er vänligen att respektera avspärrningar för er egen säkerhet.

(Polisen i Växjö/Alvesta, 22/2, 2013)¹⁶

Man ger här upphov till skapandet av ett Dem av folk som brustit i sunt förnuft, genom att vara ansvarslösa och otacksamma. Genom att uttrycka att personer gör ”någonting som är lite korkat men helt lagligt”, kan dessa bli till en kategori av icke omdömesgilla, som kan klandras för denna egenskap. På så sätt kan denna grupp fungera som en imaginär motsatsgrupp till de som inte anser sig brista i det sunda förnuftet, på det sätt som Bauman och May beskriver (2004:48). Eftersom beteendet är främmande för en själv distanserar man sig från denna grupp. I inlägget går man också

emot en del riktlinjer. Man skriver på ett sätt som kan verka stötande, man bygger inte inlägget på fakta och man använder sig av ironier.

Även på andra Facebook-sidor avviker man ifrån riktlinjer om saklighet, vårdat språk och överlägsenhet vilket kan ge upphov till ett Dem. På sidan Polisen i Lund har ett inlägg publicerats angående ett antal studenters beteende:

Att större mängder alkohol inte främjar karriärer som framtida raketforskare kan vi nog alla hålla med om. Några studenter hade något otalt med en vägskylt då man ryckte och drog med frenesi för att få upp den. Mannen som vinglade kraftigt med sin cykel och som mirakulöst missade polisbilens förardörr. Sådär! Vingla över gatan ett flertal gånger, argt skrikande på polisen, för att avsluta med manövern att dra ner sina byxor! Inte bra alls! Och det där med att kissa ner skyltfönster... /.../ (Polisen i Lund 19 april, 2013)¹⁷

Den här typen av uttalande kan producera åsikter att enas kring angående Lunds studenter. Genom att berätta om det beteende man stött på ger man upphov till ett kollektivt medvetande där man kan identifiera sig med polisen och de personer som tycker att personerna som omnämns i inlägget har gjort fel. En effekt av detta kan vara att man skapar ett Dem av Lunds studenter som fungerar som en imaginär motsatsgrupp till den egna gruppens beteende. Att tillskriva samtliga av Lunds studenter egenskapen att de dricker mycket alkohol och beter sig på det vis som omskrivs i inlägget är sannolikt missvisande. Ändå kan inlägget ge effekten att de som läser det distanserar sig från denna grupp på grund av de sociala fakta inlägget givit upphov till.

7.3 Vi och Dem

Skapandet av en Vi-känsla mellan följarna och polisen är något man omnämnt som en positiv effekt av användande av sociala medier i polisens egen utvärdering (Rikspolisstyrelsen 2013a:46). Mot bakgrund av Bauman och Mays teori (2004:53) kan inte ett Vi finnas utan ett Dem. I inläggen ovan har jag framför allt visat hur man skriver om människor på ett negativt sätt, men inläggen bryter också mot andra riktlinjer, som att inte vara byggda på fakta och brista i saklighet. Vanligt förekommande bland inlägg innehållande avvikanden från riktlinjer är skämt och ironisk framtoning.

Ett Durkheimskt synsätt på kriminalitet kan identifieras genom att man i flera av inläggen söker peka ut avvikare via ett moraliserande språk. Detta trots att de avvikande handlingar som omnämns i vissa fall inte är kriminaliserade. Polisen gör i exemplen ovan gällande att flera olika handlingar är saker man inte ska göra samtidigt som man delar med sig av hur man själva tycker och tänker om dem. Ansatser till ett kollektivt medvetande skapas genom att personer som håller med om vad som

skrivs på polisens Facebook-sidor kan förenas, och därmed skapa en gemenskap, kring vissa uppfattningar. I och med Facebooks inbyggda funktioner som att kommentera, dela och gilla inlägg kan man dessutom omedelbart skapa sig en uppfattning om hur många som håller med polisen om det som skrivits i ett specifikt inlägg. Därmed kan en enskild användare få sin egen åsikt bekräftad av andra. I förlängningen innebär det att de handlingar polisen skriver om som klandervärda kommer vara handlingar som kränker det kollektiva medvetandet. Polisens inlägg riktar sig också till allmänheten, på samma sätt som Durkheim menar att straffet riktas till de laglydiga individerna i samhället. Det får effekten att Vi- och Dem-kategorier skapas.

Med Bauman och Mays uttryck skulle Vi- och Dem-kategorier kallas in- och utgrupp. I Vi:et återfinns polisen och de som håller med om det polisen skriver. Enligt Bauman och May finns dock ett ömsesidigt beroendeförhållande mellan Vi och Dem vilket innebär att den ena inte kan skapas utan den andra. Därför skapas imaginära motsatser av de personer som blivit omnämnda i polisens Facebook-inlägg. Med skapandet av ett Dem distanserar man sig från denna grupp på grund av en egenskap som man tillskriver den. Det kan då skapas ett Dem kring de personer som varit föremål för polisens insatser, men det är också möjligt att tänka sig att ett Dem skapas vid varje enskilt inlägg och att denna gruppering och distansering upprätthålls och förstärks om samma grupp eller samma typ av insats tas upp igen. Genom detta Dem skapas och tydliggörs vilka Vi:et är.

Som tidigare nämnts är det inte nödvändigtvis inlägg som avviker ifrån riktlinjer som ger upphov till Vi- och Dem-grupperingar. Det finns dock vissa skillnader mellan inläggen i enlighet med riktlinjerna och de som avviker. Inläggen i enlighet med riktlinjer är inte lika tydliga i sitt skapande av ett Dem. Inlägg som avviker från riktlinjer grundas sällan på fakta utan har ofta moral och värderingar som grund. Det gör att man värderar beteendet, ett tydligt exempel på detta är hur langare kallas för idioter. Ett annat är hur man i flera av inläggen ovan beskrivit människor eller grupper av människor som ”korkade”. Inläggen i enlighet med riktlinjer har istället givit grund för varför beteendet i fråga inte är tillåtet, exempelvis när man berättar om på vilka juridiska grunder plankning inte är tillåtet. På så sätt värderar man inte handlingen utan informerar istället om varför det är polisens uppgift att bekämpa beteendet. När man följer riktlinjerna är det upp till läsaren att skapa ett Dem av gruppen som omnämns i inläggen. I de avvikande inläggen har polisen redan identifierat Dem-gruppen och omnämnt denna som något dåligt. Det innebär att Dem-gruppen är konstruerad på förhand, av polisen. Man ger med andra ord i högre grad upphov till markeringar av klandervärda kategorier. Det är anmärkningsvärt att det inte heller behöver gälla kriminella beteenden, utan det räcker ibland med att exempelvis ha brustit i det sunda förnuftet. I vissa fall är också inläggen helt onödiga i förhållande till de manifesta funktionerna.

I flera fall överensstämmer mina resultat med tidigare polisforskning. Det Vi- och Dem-skapande som kan bli effekten av polisens Facebook-användande är också något som setts i studier av annat polisarbete. I de inlägg jag citerat ovan sker en identifiering och en nedvärdering av vissa grupper, exempelvis langare. På samma sätt ser det enligt de polisstudierna jag redogjort för ovan ut att kunna fungera för polisen i yrkeslivet. Facebook-inläggen ser dock inte ut att hålla en lika grov nivå som den interna jargong som studierna berättar om, i dessa kan exempelvis nedsättande epitet för olika etniska kategorier användas. Både Facebook-inläggen och den interna jargongen kan emellertid vara produkter av bakomliggande attityder, på det vis som Finstad (2000:88) och Uhnoo (2013:92) beskriver. I förlängningen riskerar dessa attityder dessutom att skapa ett Vi och Dem. Även grupperingar av Vi och Dem förekommer i den tidigare polisforskningen. Granér (2004:227-228) menar att skillnaden mellan Vi och Dem kommer ur hur poliser framhäver den egna yrkesgruppen genom att identifiera och nedvärdera andra.

Jag uppmärksammade tidigare hur vissa av de personer som omnämns i negativ bemärkelse av polisen egentligen inte begår någon kriminell handling. I exemplen ovan kan det exempelvis handla om saker som polisen bedömer som omdömeslöst. Även detta ansluter till Granérs (2004:111) resonemang om att det inte krävs att man bryter mot lagen för att bli föremål för kategorisering och nedvärdering. Det är alltså inte nödvändigtvis lagbrott som gör att polisen kategoriserar individer och skapar Dem-kategorier. Detta ser ut att gälla både i polisens Facebook-användning och i patrullerande polisens yrkeskultur.

8. Konklusion

Det finns flera exempel på hur polisen både efterlever och avviker ifrån de riktlinjer som finns för polisens aktivitet på Facebook. De tydligaste exemplen på inlägg som efterlever riktlinjer är inlägg som informerar, varnar, efterlyser eller ber om tips och vittnesmål. Informerande inlägg varierar mycket. Vanligt förekommande är de allmänt informerande inläggen, ovan har jag exemplifierat dessa med inlägg om polisens befogenheter i trafik och vid våld- och vapen användande. En annan typ av information är de varningar som rör aktuella brottsvågor. Även dessa är vanliga och kan exempelvis handla om ett nytt tillvägagångssätt som blivit vanligt förekommande bland ficktjuvar. Efterlysningar och ombedda tips och vittnesmål är även de vanliga och kan röra allt ifrån ägare till bortsprungna husdjur till inlägg om nyligen begångna brott, exempelvis inlägget ovan om det nedklottrade prydnadsverket i Malmö.

De inlägg jag har exemplifierat med där riktlinjer inte efterlevs, bryter ofta mot riktlinjen att man skriver på ett sätt som verkar överlägset och kan vara stötande. Dessutom är dessa inlägg ofta skrivna med ett ovårdat språk. Sett till antalet som gillar och kommenterar den typen av inlägg är de dock populära. Frågan är hur man ska förhålla sig till detta, dels har man i utvärderingen nämnt att det inte är inläggens popularitet som ska styra hur man använder sociala medier, samtidigt är det svårt att helt bortse från. Å andra sidan finns det en tyst grupp som inte delar med sig av sin åsikt men som med största sannolikhet bildar en egen uppfattning utifrån inläggen.

I den här uppsatsen har de latenta funktionerna jag påvisat varit ett skapande, upprätthållande och förstärkande av ett Vi och Dem. Det är möjligt att det kan vara en positiv effekt att fler människor känner en tillhörighet med polisen. Problemet är att man ser ut att skapa en imaginär motsatsgrupp också, något som är helt naturligt utifrån Bauman och Mays teori.

Ett Durkheimskt synsätt på kriminalitet är förekommande i flera av polisens olika Facebook-inlägg. Exempel på detta är att man ger upphov till sociala fakta och därmed en konstruktion av ett kollektivt medvetande. Dessutom kan man dra paralleller mellan offentliga omnämmanden av personer man riktat sina insatser mot i yrkeslivet till Durkheims tankegångar om straffet som riktat till de laglydiga medborgarna.

Bauman och Mays teori om in- och utgrupp är även den tillämplig. Medan man försöker skapa eller skapar en ingrupp utav den egna yrkeskåren samt de personer som håller med om det som skrivs skapar man, i olika stor mån, en utgrupp av grupper man stöter på i sitt yrkesliv. I kommentarer ser man ut att kunna förenas i en fientlighet gentemot dessa grupper.

9. Diskussion

Under arbetets gång har det uppstått en tanke om i vilken utsträckning skapandet av ett Vi är beroende av ett Dem. Enligt Bauman och May är dessa ömsesidigt beroende av varandra. Det är dock inte tydligt hur utkristalliserad gruppen Dem måste vara. En möjlighet för framtida användning av Facebook kan vara att Dem-gruppen inte måste vara så tydlig som den blir i en del av exemplen ovan. Det kan också tänkas att den interna jargongen ger utrymme för en hård utkristallisering och att denna har kommit ut externt på det vis Granér beskriver.

I ett längre perspektiv kan ytterligare problem födas ur en Vi- och Dem-gruppering. Med hjälp av kriminologiska teorier kan man argumentera för risken för en stigmatisering av Dem-gruppen och i förlängningen föreligger då en risk för en självuppfyllande profetia. Det skulle innebära att personer identifierar sig som en grupp som polisen och dess följare distanserar sig från. Det föreligger då en risk för att gruppen förlikar sig med denna syn och därmed antar rollen, och de beteenden som den innehåller, att fungera som motsatsgrupp till dessa.

Sammanfattningsvis är polisens användande av Facebook väldigt varierande, och i mitt material är den stora majoriteten av inlägg skrivna i enlighet med de riktlinjer som finns. Det finns dock en del inlägg som inte överensstämmer med riktlinjerna. Avvikandet ifrån riktlinjer för med sig en ökad risk för skapande av Vi och Dem-grupperingar. Överlag ser dock polisens användande av Facebook ut att kunna ansluta till de manifesta funktioner som finns. Av allt att döma ser det ut som att man genom denna kanal har en möjlighet att minska distansen mellan medborgare och polisen och därmed på sikt öka förtroendet för myndigheten.

Referensförteckning

Litteratur

Bauman, Zygmunt & May, Tim (2004). *Att tänka sociologiskt*. 2.uppl. Göteborg: Korpen.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2005). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.

Durkheim, Émile (1982). *The rules of sociological method: and selected texts on sociology and its method*. London: Macmillan.

Durkheim, Émile (1997). *The division of labor in society*. New York: Free press.

Finstad, Liv (2000). *Politiblikket*. Oslo: Pax.

Granér, Rolf (2004). *Patrullerande polisens yrkeskultur*. Lund: Socialhögskolan.

Görtz, Daniel (2012). *Fyra kompetenser i urban brottsbekämpning*. Lund: Sociologiska institutionen, Lunds universitet.

Kozinets, Robert V. (2010). *Netnography: doing ethnographic research online*. Los Angeles, Calif.: SAGE.

May, Tim (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.

Merton, Robert K. (1957). *Social theory and social structure*. Rev. and enl. ed. Glencoe, Ill.: Free Press.

Uhnö, Sara (2013). ”Inom den egna plåtbubblan” - polisen och etniska minoriteter” i *Den sorterande ordningsmakten: studier av etnicitet och polisiär kontroll*. Peterson, Abby & Åkerström, Malin (red.). 69-95, 1. uppl. Malmö: Bokbox.

Myndighetspublikationer

E-delegationen (2010). *Myndigheters användande av sociala medier – Riktlinjer från E-delegationen Version 1.0*. http://www.edelegationen.se/Documents/Vagledningarna%20mm/Riktlinjer_sociala_medier_v1_0.pdf

Hämtad 14/5, 2013.

Rikspolisstyrelsen (2013a). *Utvärdering – Polisens närvaro i sociala medier*. http://www.polisen.se/Global/www%20och%20Intrapolis/Rapporter-utredningar/01%20Polisen%20nationellt/Ovriga%20rapporter-utredningar/Utvardering_Polisens_narvaro_i_sociala_medier.pdf

Hämtad 14/5, 2013.

Rikspolisstyrelsen (2013b). *Begäran om yttrande angående vissa inlägg som polisen publicerat i sociala medier*. Diarienummer: RA-105-7532/12. <http://www.polisen.se/Global/www%20och%20Intrapolis/Remissvar/2013/Sociala%20medier%20RA-105-7533-12.pdf>

Hämtad 14/5, 2013.

Internetkällor

Dagens nyheter (2012). ”Twitterpoliserna måste akta tungan”, <http://www.dn.se/sthlm/twitterpoliserna-maste-akta-tungan> hämtad 28/4, 2013.

Flashback (2012). ”Polisen Scott i Alvesta/Växjö förehavanden på FB”, <https://www.flashback.org/t1989209> hämtad 13/5, 2013.

Polisen.se (2013). ”Så arbetar Polisen med sociala medier”,
<http://www.polisen.se/Aktuellt/Sociala-medier/Sa-arbetar-Polisen-med-sociala-medier/> hämtad
10/4, 2013.

Svenskpolis.se (2013). ”Så jobbar Polisen på Facebook”,
<http://www.svenskpolis.se/Artikelarkiv/Artiklar-2013/Januari/Sa-jobbar-Polisen-pa-Facebook/>
hämtad 29/3, 2013.

Sveriges radio (2013). ”Polisens publiceringar av känsliga uppgifter väcker kritik”,
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=478&artikel=5511928> hämtad 22/5, 2013.

Länksamling

1 Polisen i Lund om en återfunnen bil och sedan inlägget där bilen efterlysts:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=408263539270905&id=343147309115862

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=407655629331696&id=343147309115862

Hämtad 13/5, 2013.

2 Polisen Östermalm om aktuella tillvägagångssätt för ficktjuvar:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=444729318953039&id=177835042309136

Hämtad 13/5, 2013.

3 Polisen Skärholmen om polisens vålds- och vapen användning:

[https://www.facebook.com/photo.php?](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=390210937737804&set=a.247576088667957.56417.210790512346515&type=1)

[fbid=390210937737804&set=a.247576088667957.56417.210790512346515&type=1](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=390210937737804&set=a.247576088667957.56417.210790512346515&type=1)

Hämtad 28/4, 2013.

4 Polisen Vasastan angående plankning:

<https://www.facebook.com/PolisenVasastan/posts/408218052590325>

Hämtad 28/4, 2013.

5 Polisen Södermalm berättar om befogenheter i trafiken:

[https://www.facebook.com/photo.php?](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=504538486226297&set=a.229122293767919.78767.211603928853089&type=1&theater)

[fbid=504538486226297&set=a.229122293767919.78767.211603928853089&type=1&theater](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=504538486226297&set=a.229122293767919.78767.211603928853089&type=1&theater)

Hämtad 28/4, 2013.

6 Polisen Göteborg City varnar för personrån och fickstöld i anslutning till Göteborgs kulturkalas:

<http://www.facebook.com/Polisen.Goteborgcity/posts/441621762548593>

Hämtad 16/4, 2013.

7 Polisen Uppsala län varnar för mobiltelefonstölder:

[http://www.facebook.com/photo.php?](http://www.facebook.com/photo.php?fbid=457483700988961&set=a.184348288302505.42707.182036255200375&type=1)

[fbid=457483700988961&set=a.184348288302505.42707.182036255200375&type=1](http://www.facebook.com/photo.php?fbid=457483700988961&set=a.184348288302505.42707.182036255200375&type=1)

Hämtad 16/4, 2013.

8 Polisen i Värmland varnar för dörrförsäljare:

<http://www.facebook.com/varmlandspolisen/posts/354877617955699>

Hämtad 16/4, 2013.

9 Malmöpolisen efterlyser tips angående ett nedklottrat prydnadsverk:

[https://www.facebook.com/photo.php?](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=489486424433664&set=a.417779641604343.88006.410195232362784&type=1)

[fbid=489486424433664&set=a.417779641604343.88006.410195232362784&type=1](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=489486424433664&set=a.417779641604343.88006.410195232362784&type=1)

Hämtad 28/4, 2013.

10 Polisen Uppsala län efterlyser en saknad person:

<http://www.facebook.com/polisenuppsalalan/posts/457774350959896>

Hämtad 16/4, 2013.

11 Polisen i Växjö/Alvesta berättar om oväntade kostnader vid langning av alkohol:

<http://www.facebook.com/polisenivaxjo.alvesta/posts/608826499143171>

Hämtad 16/4, 2013.

12 ”Kom över den här listan med lite roliga saker man kan få höra på fyllan. Vet inte vem som skrivit det så folk behöver ju inte börja gråta över att en polis gjort det för det vet vi ju faktiskt inte.

Ibland behöver man en tolk när man jobbar, även om man pratar svenska. Till exempel

”Jag har bara druckit två öl” betyder ”Jag drack två öl innan kl 18.00 och sedan 12 till innan du stoppade mig”.

”Ordningsvakterna är ojusta på det här stället” betyder ”Jag är full och dum och ordningsvakterna har gjort sitt jobb alldeles utmärkt”

”Jag vet att jag har druckit lite för mycket men jag lovar dig att om du släpper mig kommer jag att gå direkt hem” betyder ”Om du släpper mig nu kommer jag att gömma mig tills du är borta och sedan dyker jag upp någon annanstans om en timma”.

”F&%k the police” betyder ”Hallå!!!, du såg inte mig när du gick förbi men jag vill ha din uppmärksamhet eftersom jag är 16 år gammal och har en petflaska full med sprit. Kan du ringa hem till min mamma så hon kan komma och hämta mig”

”Jag har tagit narkotika 3 gånger i mitt liv och sista gången var för två år sedan” betyder ”jag röker hasch 3 gånger per vecka och sista gången var för två timmar sedan”

”Jag har 80 flak öl och 200 flaskor sprit hemma för eget bruk” betyder ”jag säljer alkohol till vem som helst så länge man är över 13 år gammal”

Vi kan även läsa teckenspråk. Till exempel om du kör förbi en polispatrull och lyfter ditt finger mot dem betyder det ”Min bil behöver en flygande inspektion””

Polisen i Växjö/Alvesta 17-18/10, 2012.

13 Polisen i Växjö/Alvestas aprilskämt:

<http://www.facebook.com/photo.php?fbid=624188067607014&set=a.323710750988082.100027.323075384384952&type=1>

Hämtad 16/4, 2013.

14 Polisen Västerort om bilföraren som kört in i en parkbänk:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=425564774198519&set=a.424851374269859.104767.398489173572746&type=1>

Hämtad 13/5, 2013.

15 Polisen i Växjö/Alvesta om ”brott mot sunt förnuftlagen”:

<http://www.facebook.com/polisenivaxjo.alvesta/posts/581617205197434>

Hämtad 19/4, 2013.

16 Polisen i Växjö/Alvesta om specifikt brott mot sunt förnuftlagen och beträdande av avspärrat område:

[http://www.facebook.com/photo.php?](http://www.facebook.com/photo.php?fbid=604375946254893&set=a.323710750988082.100027.323075384384952&type=1)

[fbid=604375946254893&set=a.323710750988082.100027.323075384384952&type=1](http://www.facebook.com/photo.php?fbid=604375946254893&set=a.323710750988082.100027.323075384384952&type=1)

Hämtad 19/4, 2013.

17 Polisen i Lund om berusade ungdomar och deras beteende:

[http://www.facebook.com/photo.php?](http://www.facebook.com/photo.php?fbid=414840841946508&set=a.343246539105939.75929.343147309115862&type=1)

[fbid=414840841946508&set=a.343246539105939.75929.343147309115862&type=1](http://www.facebook.com/photo.php?fbid=414840841946508&set=a.343246539105939.75929.343147309115862&type=1)

Hämtad 24/4, 2013.